

Viṣveṣvara) Peṭṭibhaṭṭae et Ambikae filio, e Kauṣika gente oriundo, compositus. (A.) Incipit:

नमः सकलकल्याणभाजनाय पिनाकिने ।

नमो लक्ष्मीनिवासाय देवतायै गिरां नमः ॥१॥

पेट्टिभट्टात्मजः श्रीमान् भट्टविश्वेश्वरः सुधीः ।

व्याख्यां मिताक्षराख्यायाः कुरुतेऽयं सुवोधिनीं ॥२॥

मतिर्येषां शास्त्रे प्रकृतिरमणीया, व्यवहृतिः

परा, शीलं श्लाघ्यं, जगति चञ्चवस्ते कतिपये ।

चिरं चित्ते तेषां मुकुरतलभूते स्थितिमिया-

दियं *Vyāsāranyapravaramuniśishyasa* भणितिः ॥३॥

पूर्वाध्यायायान्ते राजधर्मकथनप्रस्तावेन दुष्टेषु दण्डविधानाच्छिष्टेषु परिपालनविधानादन्वयव्यतिरेकाभ्यां प्रजापालनाधिकारिणाऽहरहर्दृशेन कर्तव्यमित्युक्तं । तस्य व्यवहारस्य स्वरूपेति कर्तव्यताकाङ्क्षायामुत्तराध्याय आरभ्यते । अभिषेकादिगुणयुक्त्येति ।

1. Vyavahāramātrikā fol. 8^b; 2. asādhāraṇamātrikā fol. 31^b; 3. ṛiṇādānaprakaraṇam et 4. nikshepaprakaraṇam fol. 48^b; 5. sākshiprakaraṇam fol. 56^a; 6. lekhyaprakaraṇam fol. 57^a; 7. divyaprakaraṇam fol. 60^b; 8. rikthavibhāgaprakaraṇam fol. 113^a; 9. sīmāvivādaprakaraṇam fol. 116^b; 10. svāmipālavivādaprakaraṇam fol. 113^b; 11. asvāmikavikrayaprakaraṇam fol. 119^b; 12. dattāpradānikam fol. 121^a; 13. kṛitānuṣayaprakaraṇam fol. 121^b; 14. abhyupetyāṣuśrūṣhā fol. 123^a; 15. samvidvyatikramaprakaraṇam fol. 123^b; 16. vetanādānaprakaraṇam fol. 125^a; 17. dyūtasamāhvayaprakaraṇam fol. 125^b; 18. vākpārushyam fol. 130^a; 19. daṇḍapārushyaprakaraṇam fol. 134^a; 20. sāhasaprakaraṇam fol. 134^b; 21^a. *nejakādīnām daṇḍavidhānam nāma prāsangikaprakaraṇam* fol. 136^a; 21^b. *vikrīyāsampradānam* fol. 138^b; 22. *sambhūyasamutthānam* fol. 142^b; 23. *steyaprakaraṇam* fol. 146^b; 24. *strīsamgrahaprakaraṇam* fol. 152^a; 25. *prakīrṇakam* fol. 154^b.

In fine disticha duo leguntur, quorum primum, collato codice B. emendatum, exscripsi:

माता पुण्यचरितकीर्तिविभवा (°विमला B.) यस्यांविक्ता नामतः,

शाकल्यापरमूर्तिरार्यचरितः श्रीपेट्टिभट्टः पिता ।

सोऽयं कौशिकवंशभूषणमणिः श्रीभट्टविश्वेश्वरो

विज्ञानेश्वरमूर्तिभारविवृतौ दक्षश्चिरं वर्धते ॥१॥¹

Codex post annum 1810 satis accurate exaratus est. (WILSON 32.)

634.

Foll. 167-217. Lit. Bengal. Linn. 13-17. *Subodhinī's* fragmentum, quo Maheṣvarae commentarius inde ab initio usque ad finem capitis rem hereditariam tractantis continetur. (B.)

¹ °मूर्तिमात्रविवृतौदीक्षश्चिरं B.

Haec voluminis pars post annum 1805 exarata est. (WILSON 163^e.)

635.

Foll. 218-251. Mitāksharayāḥ *Siddhāntasangrahas*, placitorum, quae Mitāksharā libro continentur, compendium, a *Rādhāmohanaśarman* factum. Incipit:

नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं राधामोहनशर्म्मा ।

मिताक्षरायाः सिद्धान्तसंग्रहोऽयं विलिख्यते ।

सर्वत्र संक्षेपे कार्यकारित्वाभावादष्टादशविवादपदसिद्धान्तसंग्रहेऽयं यत्नः । यद्यप्यष्टादशविवादपदानां परस्परकार्यकारणभावाभावान्मानवेयपाठक्रमो ग्रन्थकृद्भिर्न लिखिततथापि प्रसिद्धत्वात्तत्क्रम एवात्र लिख्यते मतन्तु योगीश्वरस्येव ।

Auctor, quae Vijnāneṣvara de octodecim actionum civilium generibus protulit, in compendium redegit et perraro annotationibus illustravit, ordinem vero eum secutus est, qui Mānavadharmae libris VIII et IX (cf. VIII, 4-7) observatus est, et quem ipse vulgo retineri (*prasiddhatvāt*) declarat.

Haec voluminis pars hoc seculo ineunte exarata est. (WILSON 163^e.)

636, 637.

Volumina duo. Lit. Devan. Charta Ind. Vol. I. Foll. 1-274. Long. 11. Lat. 5. Linn. 9. Foll. 275-332. Long. 11½. Lat. 5. Linn. 14. Vol. II. Long. 11½. Lat. 5. Linn. 10.

Parāśarasmṛitivyākhyā Mādhavīyā, legum codicis Parāśarae tributi explicatio, a *Mādhava* composita (A.), quo opere auctor se Parāśarasanhitām interpretatum esse profitetur, re vera textu illo exili usus est, quo suam morum, legum, philosophiae, theologiae doctrinam, e variis fontibus petitam, exponeret et in conspectu collocaret. Quare, quae ex libris antiquioribus afferuntur, nonnunquam satis utilia sunt, sed in explicandis Parāśarae verbis a re et veritate longius discessit, quam Vijnāneṣvara in Yājñavalkyae commentario.

Vol. I. foll. 332. Adhyāya I-III. Prooemii partem majorem, qua imprimis Parāśarasmṛitis auctoritas arguitur, collatis codicibus B. et E. I. H. 402.² paulum emendatam, subjeci:

वागीशाद्याः सुमनसः सर्वाधीनानामुपक्रमे ।

यं नत्वा कृतकृत्याः सुस्तं नमामि गजाननं ॥१॥

सोऽहं प्राप्य विवेकतीर्थपदवीमाप्नायतीर्थे परं

मज्जत्सज्जनतीर्थसंगनिपुणः सदृक्ततीर्थे श्रयन् ।

लम्बामाकलयन्प्रभावलहरौ श्री-Bhāratītīrthato

Vidyātīrtham उपाश्रयन्हृदि भजे श्रीकण्ठमव्याहृतं ॥२॥

² Hoc apographon e codice, anno 1597 exarato, transcriptum est.